
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

NÖVELD HITÜNKET!

Lukács ev. 17,1-10

2018. SZEPTEMBER 9.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Zsoltár 115,1-10.

Imádkozunk: Köszönjük mennyei Atyánk, hogy Szentlelked erejében egybehívtál bennünket, hogy Téged dicsőítsünk, és nevednek szerezzünk dicsőséget, magasztalva jószágodért, áldásaidért, megtartó kegyelmedért. Hadd hirdessük életünk minden dolgával, kiváltképpen a szeretet törvényének betöltésével, hűségedet, végére mehetetlen áldásaidat és kegyelmedet. Kérünk, áldj meg bennünket ezen az istentiszteletünkön is, nyisd meg lelkünket, hogy Reád figyeljünk s befogadjuk Igédet. Végy el tőlünk minden hitetlenséget, kétséget, lázadást, öndicsőséget, hogy örök jószágodat visszatükrözve élhessünk kegyelmedből. Küldd el Szentlelkedet, ajándékozz meg bennünket szent üzenettel, mennyei erőiddel és minden áldásoddal. Krisztusért, szabadító Urunkért kérünk, hallgasd meg könyörögésünket. Ámen

Textus: Mondta pedig a tanítványoknak: Lehetetlen dolog, hogy botránkozások ne essenek; de jaj annak, aki által esnek. Jobb annak, ha egy malomkővet vetnek a nyakába, és ha a tengerbe vettetik, hogyanem mint egyet e kicsinyek közül megbotránkoztasson. Őrizzétek meg magatokat: ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, dorgáld meg őt; és ha megtér, bocsáss meg neki. És ha egy napon hétszer vétkezik ellened, és egy napon hétszer te hozzád tér, mondván: Megbántam; megbocsáss neki. És azt mondták az apostolok az Úrnak: Növeljed a mi hitünket! Mondta pedig az Úr: Ha annyi hitetek volna, mint a mustármag, ezt mondanátok im ez eperfának: Szakadj ki gyökerestől, és plántáltassál a tengerbe; és engedne nektek. Kicsoda pedig ti közületek az, aki, ha egy szolgája van, és az szánt vagy legeltet, tüstént azt mondja annak, mihelyt a mezőről megjön: Jer elő, ülj asztalhoz? Sőt nem ezt mondja-neki: Készíts vacsorámra valót, és felövezvén magadat, szolgálj nekem, míg én eszem és iszom; és azután egyél és igyál te? Avagy megköszöni-e

annak a szolgának, hogy azt mívelte, amit neki parancsolt? Nem gondolom. Ezenképpen ti is, ha mindazokat megcselekedtétek, amik nektek parancsoltattak, mondjátok, hogy: Haszontalan szolgák vagyunk; mert amit kötelesek voltunk cselekedni, azt cselekedtük. (Lukács 17,1-10).

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Három, életünket meghatározó, nagyon fontos dologról beszél itt Krisztus. Látszatra nem tartoznak össze, ám a közepét nézve, meglátjuk a másik kettő jelentőségét is. Az apostolok oda lépnek Jézushoz és azt mondják Neki: növeld a mi hitünket. Erre Jézus valami egészen különös módon felel, és ezen mindjárt el kell gondolkodni. Növeld a mi hitünket! Igen, a hitben növekedni kell. Hitben megerősödni, – ez nemcsak sajátos, belső kívánsága az életünknek, mert az életünk természete a növekedés. Ha jól értjük az Istennel való dolgunkat, és ha megsejtettünk már valamit az Isten titkából, akkor magáról Istenről is azt kell mondanunk, hogy Isten: növelő Isten, mert teremt, növel, bővít, gyarapít, áldást ad, fokoz. A tanítványok kérésének az itt a különös előzménye, hogy Jézus a megbocsátásról beszél nekik. Márpedig egészen különös módon szól erről, szinte felfokozva! Azt mondja a tanítványainak, hogyha valaki vétkezett ellened, intsd meg, és ha hozzád tér – vagyis megbánja és bocsánatot kér érte –, akkor te bocsáss meg neki. Sőt, ha egy nap hétszer – és nem úgy általában hétszer, hogy tegnap, aztán jövő nyáron, és három év múlva, hanem egy nap hétszer – teszi ugyanazt – hát ez mégiscsak valami megátalkodottság, ugye –, akkor is bocsáss meg neki! Nos, egyszer, kétszer, háromszor megtörténik ez, legyen! De negyedjére, ötödjére csak eltölti az embert valami szent harag vagy méltatlanokodás nagy düh. Okkal érzik a tanítványok, hogy akkor itt valamire nagyon nagy szükség lesz, és ez a hittel függ össze. Nem ok nélkül mondta a 20. század egyik nagy katolikus teológusa, Karl Rahner, hogy ez egyház egész történetének egyetlen kockázata és lényege ez: a megbocsátás felragyogtatása.

Az emberi lélek kutatói sokat beszélnek arról, hogy ha valaki meghal a családban, legyen szülő, testvér, rokon vagy egy nagyon közeli, jó barát, akkor mindenképpen elkezdődik az életünkben egy hosszadalmas erőfeszítés, amit gyász munkának nevezik, ez bizony, roppant súlyos feladat, de nemcsak lelki feladat. Mert sokszor, bár már rég levették a fekete ruhát, a gyászolókon mégis meglátszik az, hogy komoly munkát végeznek, terhet hordoznak, mert föl kell dolgozniuk a veszteséget, le kell győzniük a gyászt, a halálfélelmet, el kell rendezniük magunkban az elhunyt egész életét. Mondom még egyszer, okkal nevezik ezt gyász munkának. Hát akkor mennyire inkább beszélünk kell megbocsátás-munkáról?! Valaki megbántott, megalázott, rosszat

tett velem, súlyos vagy megbotránkoztató vétket követett el ellenem, vagy amit tett, az a káromra volt – és meg kell bocsátani! Ez nincs csak úgy magától, ez bizony munka, és pedig komoly munka, roppant teher. És ilyenfajta terhet hordozni – ez hitet kíván. Nem azt mondja ugyanis Jézus, hogy tegyetek úgy, mintha mi sem történt volna – nem tudunk úgy tenni, és a megbocsátásnak ez csak külső formája, de nem a lényege. Engedjétek el – mondja, vagyis engedd el azt az indulatodat, hogy a vétke tartozik neked, engedd el azt az indulatodat, hogy revánsot kell venned, engedd el a teljesen jogos emberi igényedet, hogy kárpótlással tartozik, engedd el azt a mély meggyőződésedet, hogy helyre kell állítania a méltóságodat, újra kell formálnia azt a szép képet, amelyet összetört, és vissza kell adnia az önbecsülésedet.

Azt mondja Jézus: engedd el! És akkor mi lesz? Akkor az lesz, hogy el kell hordoznod egyrészt azt, hogy valaki megbántott, és el kell hordoznod, másrészt, hogy meg vagy bántva; el kell hordoznod, egyrészt, hogy valaki megsértett, és el kell hordozni, másrészt, hogy meg vagy sértve, egyszerűen: valaki összetört, és kárt okozott neked, és össze vagy törve. Nagy munka ezt elengedni. Uram, növeld a mi hitünket! És ezt mindig szabad és kell is kérni. Nem tudom, hogy ki, hogy van, de sok olyan embert ismerek, én is közéjük tartozom, akik korán ébrednek, és ha visszaaludnak, a legrosszabb álmokat látják. Ekkor feltolulnak a sértések, a problémák, a zűrzavarok, a terhek, – s így kell kezdeni a napot. Hát legyen mindjárt reggel ez az első fohász: Uram, növeld a mi hitünket! Növeld az én hitemet! Mert föl kell kelni, munkába kell állni, dolgokat kell intézni – élni kell, és azokkal az emberekkel kell találkoznom, akik tegnap orcán vertek, leköptek, megaláztak, kiforgattak, azokkal kell együtt élnem! Uram, növeld a hitemet, mert ezekkel a terhekkkel egy tapodtat sem tudok tenni. Mi több, maga Jézus beszél olyakor a hit nagyságáról.

Amikor a sziro-föníciai asszony kiabált Jézus után, hogy: Uram, könyörülj rajtam, beteg a lányom, gyógyítsd meg, akkor a tanítványok el akarták hallgattatni őt, mert Jézus éppen «szabadságon» volt, és ugye, szabadságon nem végzünk semmiféle munkát. De ő nem hagyta magát, még akkor sem, amikor Jézus utasította el. Azt mondta neki: nem jó a fiak kenyerét elvenni és a kutyáknak adni! Vagyis: pogány vagy, én pedig nem a pogányokhoz jöttem. És akkor azt mondta az asszony: úgy van Uram, nem jó a kenyeret elvenni a gyermekektől és a kutyáknak odadobni, de a gyermekek asztaláról hullik morzsa a kutyáknak is. S ekkor azt mondja Jézus: asszony nagy a te hited! (Máté 15,28) Egyszerűen, van nagy hit.

És van kis hit is. Amikor a tanítványok a Galileai tengeren hajóztak, éjszaka vihar támadt, hullámok csaptak a hajóba, és jött Jézus utánuk a vízen járva, megrettentek. Jézus szólt nekik: ne féljétek, én vagyok. És

akkor Péter: oh, hát ez ilyen könnyű, Uram, parancsold, hogy én is járjak a vízen, s úgy menjek oda hozzád. És akkor azt mondta Jézus: gyere! Péter kilépett a hajóból és járt a vízen, de megrémült a hullámoktól és süllyedni kezdett. És Jézus kinyújtotta kezét, kihúzta Pétert a vízből és azt mondta neki: kicsinyhitű, miért kételkedtél? (Máté 14,31) Van tehát kicsiny hit is. Hát növeld uram a mi hitünket!

Mindennek kapcsán nyomban a szívükbe kell vésnünk, hogy Jézus az Órá jellemző módon úgy válaszol erre a kérésre, hogy kizökönt minket. Mert azt mondja a tanítványoknak: ha annyi hitetek volna, mint a mustármag... Hogy van ez? Én növekvő hitet kérek, terjeszkedő hitet kérek, mert erre van szükségem. Mondhatnám így is: Uram, hadd terjesszem ki hitemet a családomra, hogy ne legyen viszály gyermek, szülő, testvér és rokon között. Aztán Uram, hadd terjesszem ki a hitet a barátaimra is, mert barátok között is sokszor rettenetes dolgok történnek. Aztán hadd terjesszem ki a hitet a szomszédokra, arra a szomszédra is, aki kívánnám, bárcsak ne lenne a szomszédom, vinnék el a törökök! De hadd terjesszem ki rá is. És Uram, hadd terjesszem ki hitemet a kollegákra, a főnökre. Sőt, a politikusokra meg az újságírókra is, meg a magyar fociválogatottira (ezek mindig kikapnak), meg a románokra, meg a szlovákokra, meg a szerbekre, meg a németekre, meg az Európai Unióra, meg a nagy Amerikára, meg Kínára, és az egész világra!! Uram, növeld a mi hitünket, hadd legyen bennem nagy-nagy szent készség egy nap hétszer is megbocsátani. És erre Jézus azt mondja: ha akkorka hitetek lenne, mint a mustármag...

Úgy tűnik, mintha Jézus redukálna itt. Sokszor van olyan helyzet, amikor ki kell dobálni az életünkéből dolgokat, mert süllyed a csónak. Ilyenkor először a fölösleges dolgot dobjuk ki. Kidobjuk, mondjuk, a babonákat, ezek mindig valahol a hit határvidékén mozognak, mint a hit elfajzott valósága; aztán kidobjuk a csodahitet is, aztán a bódult reménységeket, vagy inkább elvárásokat, hogy minket különösen szeret az Úr és Neki művelünk külön útja van. Nos, dobáljuk ki ezeket, csökkentjük a hit terhét. Mintha Jézus erről beszélne: ha akkorka hitetek volna, mint a mustármag. És én, aki az imént azt kértem, hogy a hitem az egész világot lefedje, nem értem ezt az egészet. Jézus mustármagról beszél, ami ott, Palesztinában a mákszemnél kisebb. Nem is látható. Ha akkorka hitetek lenne, mint a mustármag... De mégsem redukció ez, kedves testvérek, hanem koncentráció. Mert meg kell értenünk, ahogy a tanítványoknak is meg kellett érteniük, hogy amikor a hitünk megerősítését, növelését, a hitben való növekedést kérjük, akkor éppenséggel annak a hitnek a növekedését kell kérnünk, amely mindig a lényeghez vezet és köt bennünket. A lényeg pedig maga az Istennel való kapcsolatunk. Mintha azt mondaná Jézus a tanítványainak:

hogya *már* akkora hitetek lenne, mint a mustármag... S megfordítva: mit növeljek, ha *még* nincs hitetek! Mert mire nézve kéred a hited növelését? Arra nézve kéred-e, hogy kiterjedjen a kedves barátokra, a Bőszőrményi úti reformátusokra, de nem a Kálvin tériekre, és nem a pápistákra? A magyarokra terjedjen ki, bár azok közül se mindenkire? Most fel kell függesztenem a kérdések sorát, mert a harmadik beszédről is szólni kell, úgy, ahogy a felolvasott Igében Lukács evangélista szorosán egymáshoz fűzi őket, mert egybe is tartoznak. Jézus azt mondja a tanítványainak: ti mit gondoltok? Van egy szolgád - béres, bojtár, napszámos – és te vagy az úr. Mikor a szolgád hazajön a mezőről, vajon te nyomban az asztalodhoz ülteted? Jaj, drága, kedves szolgám, alig vártalak már, itt a terített asztal, ülj le, egyél, igyál!?! Nem, azt fogod neki mondani: teríts meg nekem az asztalt, kösd magad körbe köténnyel, szolgálj fel nekem, és ha majd én ettem és ittam, utána ehetsz te is! Majd fokozza Jézus: és vajon megköszöni a szolgájának, hogy elvégezte a dolgát? A mi életünk egyik titkos sérelme, hogy nem köszönnek meg nekünk dolgokat. Mióta püspök vagyok, sokat kanalazom ezt a keserű levest. Elmegyek valahova egy szentelőre, egy ünnepségre, elvégzem az igehirdetés szolgálatát, térülök-fordulok, pörgök, hazajövök. Aztán két nap múlva felhív a lelkész, hogy püspök úr, nagyon szép volt minden, köszönjük, hogy eljöttél, de egy szó hiányzott. Mi hiányzott? Hogy mondtál volna ennyit: köszönöm szépen. Köszönöm, hogy meghívtatok, köszönöm a gyülekezet szép munkáját, köszönjük a lelkipásztor önfeláldozását, köszönjük a presbitérium hűségét! Még a lelkész kollégáimmal is sokszor vagyok így. Röstellem, hogy mikor megvan a dolog, csak annyit mondok: menjünk tovább! És nem bírom azt mondani, hogy köszönöm. Mert nem bírjuk azt mondani, hogy köszönöm. De nézzük meg ennek a másik felét is: amikor nekünk nem köszönnek meg valamit – az sértés ám! Elvégeztem a munkát, hűséges és állhatatos voltam, és tessék, nem köszönik meg. Csak elkullogok, mint egy kutya – szoktuk mondani. Én vittem a munka dandárját és a végén még meg sem veregetik a vállukat azok, akik a kis ujjukkal nem érintették a dolgot! Én pedig itt állok izomlással, s mintha nem is lennék, észre sem vesznek. Ez is sérelem. De mit mond Jézus? Ti csak annyit mondjatok, ha megtettétek a dolgokat, hogy: méltatlan szolgák vagyunk, mert csak azt tettük, ami parancsolva volt. Mert ami parancsolva volt, ha megteszi az ember – mondja Jézus –, azért nem jár köszönet. Az volt a dolgod, az volt a szerződésben, az volt a munkád, arra vállalkoztál. Ezért mondom ezt így előre hozva, mert bizony, a hitünk forog itt kockán, illetve a hit belátása ebben a nehéz és sok sebet hozó ügyben: az életünket sokszor felborítja, megkeseríti, rossz pályára viszi az, hogy kötelességünk elengedni, megbocsátani - és aztán kész. Ahogyan el kell végeznünk a kötelességünket akkor is, ha nem köszönik meg.

Sőt! Még azt is mondanunk kell, kötelességünket maradéktalanul teljesítve, hogy méltatlan szolgálak vagyunk. Szó szerint, alig-alig olvassuk ezt a szót az egész Újszövetségben, itt Lukács evangélistánál egyszer, és ezért nagyon nehéz visszaadni. A *méltatlan* azt jelenti, ami nem ér semmit. *Méltatlan szolga* vagyok – nem érek semmit. Vajon ez megjátszott önkicsinylés, kötelező szerénység, vagy éppen álszerénység? Ilyen viszonyokba lök bennünket Isten velünk való kapcsolatában? És azért kell ezen a nehéz is ponton megállnunk, hogy megértsük egyrészt, hogy amikor hitről van szó, akkor az Istennek és az embernek dolgáról van szó. Másrészt, be kell látnunk, hogy amikor Isten szolgálatba állít bennünket, azért a szolgálatért az a jutalom, hogy tehetem. Akik jártak a Bethesda kórházban, az udvarán láthattak egy szép szobrot, egy református diakonisszát ábrázol a régi öltözékben, amelyet a Philadelphia Egyesület diakonisszái hordtak még az I. világháború előtt és után, akik ott a kórházban hűséggel szolgálták ápolókként. Ez a szobor felirata: «jutalmam, hogy tehetem». Ez a jutalom, ez a dicsőség Isten munkájában állni, Isten szolgájának lenni és folyamatosan tudni, hogy ha csak annyit teszek, amennyi meg volt parancsolva, akkor hasztalan szolga vagyok. Szebben fogalmazva, hogy ha mindent megteszek, ami parancsolva volt, akkor hasztalan szolga vagyok. A «csak annyit» és a «mindent» között nincs különbség - és ezt éppen a hit által értjük meg.

Máté evangéliumában is olvassuk ezt a szót a talentumok példázatában. A szolgálak közül az egyik ötöt kapott, a másik kettőt, a harmadik egyet. Az első kettő szolgálatba állt és meggyarapította a vagyont, a harmadik azonban szépen bebugyolálta egy rongyba és elásta. Amikor visszajött a gazdája, és számon kérte a szolgálakat, hogy mire jutottak a rájuk bízottakkal, ő ezt mondta: uram, én tudtam, hogy te kemény ember vagy és ott is aratsz, ahol nem szántottál és ott is aratsz, ahol nem takartál, megőriztem neked azt, amit adtál, visszaadom egy az egyben. És akkor azt mondja neki a gazda: gonosz és rest szolga! Majd ezt mondja róla: *haszontalan szolga!* Csak annyit tett, hogy megőrizte a pénzt, nem sinkófalta el, nem tékozolta el, nem dobta ki, visszaadta. (Máté 25,30)

Értjük már, a kérdés lényegét: Uram, növeld a mi hitünket!? És Jézus válaszáat: ha akkora hitetek volna, mint a mustármag!? És azt mondanátok ennek az eperfának, hogy szakadj ki innen tövestől és plántáld be a tengerbe, engedelmeskedne nektek. Hát, Uram, növeld a mi hitünket! S talán egy másik kérdésnek meg kéne ezt előznie: Uram, adjál nekünk hitet, mustármagynit, hogy megnövekedjék.

Egy példázatában azt mondja Jézus, hogy olyan az Isten országa, mint a mustármag. Ha azt elvetik és kikel, minden veteménynél és fánál nagyobbra növekszik, és eljönnek az ég madarai és fészket raknak rajta (Márk 4,31). Az ég madarai pedig a Biblia nyelvén a

pogányokat jelentik, a hitetleneket, akiknek semmi közük nincs az Isten országához, akikhez nekünk sincsen semmi közünk, és akiknek napjában hétszer is meg kell bocsátani, és folyton visszaélnék a keresztyénség nagy ügyével, azzal ugyanis, hogy miképpen tárul fel a világban általunk Istennek ez az örök viszonya a bűnös emberhez. Azt mondja Jézus, hogy abból a mustármagból akkora fa nő, hogy az ég madarait is elbírja, tehát nemcsak téged bír meg, az életedet, a családot, a nemzettársaidat, a szeretteidet, hanem megbírja az ég madarait is, a gyütt-menteket, a mindenfélét, – olyan nagyra meg tud nőni. Ha akkora hitetek van, mint a mustármag... Adj Uram nekünk hitet, mert tudjuk mi is: elkerülhetetlen, hogy botránkozások legyenek, elkerülhetetlen, hogy megbántsanak bennünket. De az is elkerülhetetlen, hogy megbocsássunk! De kicsoda képes mindezekre!? Uram, adj hitet, és növelj a mi hitünket nagyobbra és nagyobbra, hogy méltó szolgák legyünk, ne csak azt tegyük, ami parancsolva van, hanem azt a többet is, amire Szentlelked és a mi hálás életünk készlet bennünket. Amen

Imádkozunk! Nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a Te nagy nevednek szerezz dicsőséget irgalmasságodért és hűségédért. Köszönjük, mennyei Atyánk, hogy szolgálatot testálsz reánk, a legnagyobbat, hogy életeteket vezessünk vissza az életnek és kegyelemnek forrásához, Te magadhoz, hogy mindent úgy tegyünk, amint Tőled kaptunk parancsban, és hogy ez a parancs számunkra az ajándék, mert, ha dolgozunk velünk, nekünk is dolgozunk lehet Teveled. Adj hitet és növelj a mi hitünket, mert roppant terheket kell hordoznunk s magunktól el nem hordozhatjuk. Sok bennünk és rajtunk a sérelem, adj Lelkedből nagy szabadságot és erőt, hogy elengedjük, megbocsássuk azoknak, akik ellenünk vétkeztek mindig és minden alkalommal, hogy felragyoghasson életeteket megmentő és szabadító szereteted. Növelj a mi hitünket, annyi minden szorongat, annyi teher nyomja az életünket, annyi a feladat, és oly kevés az erőnk. Növelj a mi hitünket, hogy bátrak és hűségesek legyünk Krisztust követve, hogy ne féljünk, ha minket ezért megszólalnak, megvetnek, ha hátratételt szenvedünk hitünk és vallásunk miatt. Növelj a mi hitünket, hogy hordozhassuk betegeinket, kérünk is gyógyulásukért. Növelj a mi hitünket, hogy gyászolók mellé állhassunk vigasztalni őket. Növelj a mi hitünket, hogy békességet szerezhessünk háborúságban állók között. Növelj a mi hitünket mennyi, Jézus Krisztus szabadítása tisztán ragyoghasson ebben a világban. Adj hitet, növelj a mi hitünket, fogadj bennünket szolgálóiddá, hogy Neved dicsőségének hirdetői, embertársaink javának szolgálói lehessünk. Amen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU